

Aan de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid,

Geachte leden van de commissie,

Met het oog op het plenaire debat volgende week over de parlementaire verkenning ‘Verward/onbegrepen gedrag en veiligheid’ vragen wij namens de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie graag uw aandacht voor het belang van bemoeizorg. In de parlementaire verkenning constateren de rapporteurs terecht dat het nodig is dat gemeenten beter in staat worden gesteld om bemoeizorg te leveren (blz. 48). De burgemeesters van de vier grootste gemeenten roepen in hun brandbrief aan u op om bemoeizorg wettelijk te verankeren. Wij onderschrijven de aanbevelingen in het rapport en de oproep door de burgemeesters van harte. Wij pleiten ervoor om bemoeizorg bij wet te gaan regelen, zodat het integraal onderdeel kan worden van de lokale ggz-teams.

Bemoeizorg is een vorm van hulpverlening waarbij zorgprofessionals bijvoorbeeld in afstemming met de politie mensen benaderen die door complexe problemen de weg naar hulp niet (kunnen) vinden of vermijden. Zorgprofessionals proberen een vertrouwensband op te bouwen met deze mensen, zodat zij uiteindelijk wél zorg accepteren en hun situatie kan verbeteren.

Bemoeizorg is essentieel voor cliënten die zichzelf of hun omgeving verwaarlozen, psychiatrische problemen hebben of overlast veroorzaken zonder dat ze zelf inzien dat er iets aan de hand is. De hulpverlening schiet nu vaak tekort, omdat brede implementatie van bemoeizorg achterwege blijft. Het heikele punt is dat de financiering van bemoeizorg complex en versnipperd is, omdat deze vorm van zorg tussen het sociale domein (gemeente, Wmo) en het medische domein (zorgverzekeraar, Zorgverzekeringswet) in zit. Hierdoor worden zorgprofessionals beperkt om bemoeizorg te kunnen verlenen. Dat kan zeer ernstige gevolgen hebben, zoals we bijvoorbeeld hebben gezien bij de dodelijke steekpartij in de Robert Scottstraat in Amsterdam-West in 2023.

De huidige praktijk waarin hulpverleningstrajecten zijn vaak beperkt tot een vast aantal uren of gesprekken. Dit staat echter op gespannen voet met de noodzaak van langetermijnzorg. Het opbouwen van een vertrouwensrelatie met deze mensen vergt tijd en geduld, maar is cruciaal om te voorkomen dat situaties escaleren. Wij zijn van mening dat bemoeizorg als reguliere zorg moet worden beschouwd voor mensen met een (sterke verdenking op) psychiatrische problematiek, zoals beschreven in de richtlijn Zorgstandaard Assertieve en Verplichte zorg, die is opgesteld door zorgprofessionals en vertegenwoordigers van patiëntenorganisaties. Dit betekent dat professionals de mogelijkheid moeten krijgen om proactief naar deze mensen toe te gaan wanneer er signalen zijn dat een psychiatrische aandoening leidt tot problemen voor de betrokkene of diens omgeving, zonder dat de betrokkene zelf om hulp vraagt. Deze bemoeizorg moet kunnen worden ingezet, ook zonder dat er al sprake is van een Wvvggz-maatregel.

Wij pleiten ervoor om bemoeizorg bij wet te gaan regelen, zodat het integraal onderdeel kan worden van de lokale ggz-teams. Voor de financiering van bemoeizorg vragen wij u om er bij de regering op aan te dringen om werk te maken van eenduidige en wettelijke financiering van bemoeizorg.

Wij hopen dat u dit punt zou willen betrekken bij het debat. Wij zouden daarnaast graag een afspraak maken om dit verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Niels Mulder,
Voorzitter NVvP